

1 Kokoomusopiskelijoiden tavoiteohjelma vuosille 2022-23

2 3 JOHDANTO

4
5 Kokoomusopiskelijoiden tavoiteohjelma vuosille 2022-2023 on asiakirja, joka ohjaa liiton poliittista
6 toimintaa. Tavoiteohjelmamme on rakennettu siten, että yhteiskuntaa ja päätöksentekoa lähestytään
7 kuuden aihepiirin kautta. Yhdessä ne kattavat keskeisimmät politiikan sektorit ja kysymykset.
8 Tarjoamme kunkin aihealueen saralla ratkaisuja saavuttaaksemme tavoitteen suomalaisesta
9 yhteiskunnasta, jossa jokaisella yksilöllä on edellytykset elää hyvää ja täyttymyksellistä elämää.
10 Ohjelman aihepiirit ovat koulutus ja työelämä; talous; terveys ja hyvinvointi; yhdenvertaisuus, tasa-
11 arvo ja ihmisoikeudet; ympäristö ja ilmasto; sekä EU ja turvallisuus.

12
13 Haluamme rakentaa Suomea, joka on reilu, mahdollisuuksien tasa-arvoa edistävä
14 markkinatalousyhteiskunta, jossa jokaisella on mahdollisuus tavoitella unelmiansa ja ahkeruudesta
15 palkitaan.

16 17 KOULUTUS JA TYÖELÄMÄ

18
19 Suomen vahvuus on korkeassa koulutusasteessa ja hyvässä osaamistasossa. Toimiva
20 koulutusjärjestelmä on tärkein osa menestyvää yhteiskuntaa. Mahdollisuuksien tasa-arvon aito
21 toteutuminen on suomalaisen yhteiskunnan peruspilari, jonka toteutumiseksi on välttämätöntä
22 panostaa sivistykseen ja koulutukseen. Ihmiset syntyvät yksilöllisiin olosuhteisiin, minkä vuoksi
23 valtion tehtävä on mahdollistaa laadukas koulutus varhaiskasvatuksesta korkeakouluun asti,
24 lähtökohdista riippumatta. Tämä vaatii merkittäviä panostuksia yksilön koko opintopolulle.
25 Koulutuksen riittävät resurssit ovat ainoa tapa varmistaa jokaisen lapsen ja nuoren mahdollisuus
26 menestykseen ja vaurastumiseen.

27
28 Koulutuksen rahoituksesta huolehtimisen lisäksi tarvitaan koulutusjärjestelmän kehittämistä.
29 Teknologinen kehitys, kiihtyvä automatisaatio sekä lisääntynyt kokemus etäopiskelun ja -töiden
30 hyvistä ja huonoista puolista asettavat uudenlaisia vaatimuksia sekä koulutukselle että työelämälle.
31 Vanha ajatusmalli, jossa ensin käydään koulut, siitä siirrytään työelämään ja lopulta suoraan
32 eläkkeelle, ei enää pidä paikkansa. Yksilöllä täytyy olla edellytyksiä kehittää itseään ja koko
33 koulutusjärjestelmän täytyy tukea tätä tarkoitusta.

34
35 Tavoitteemme:

- 36
37 • Mahdollistetaan ajasta ja paikasta riippumaton opiskelu korkeakoulujen digitaalisen
38 alustamallin avulla sekä valtakunnallisella tenttiakvaariojärjestelmällä.
- 39 • Siirretään korkeakoulujen rahoituksen painotusta tutkintoperusteisesta
40 opintopisteperustaiseksi.

- 41 • Ehkäistään ei-toivottuja välivuosia toisen asteen opintojen ja korkeakoulutuksen välillä
42 panostamalla toisen asteen opinto-ohjaukseen. Lisätään toisen asteen ja korkeakoulujen
43 välistä yhteistyötä ja avataan korkeakoulujen kurssivalikoimaa laajemmin toisen asteen
44 opiskelijoille.
- 45 • Ensimmäistä korkeakoulupaikkaa hakeville luodaan mahdollisuus suorittaa opintoja
46 ilmaiseksi avoimessa yliopistossa ja ammattikorkeakoulussa 25 opintopisteen verran.
- 47 • Mahdollistetaan joustavampi tutkintojen välillä siirtyminen. Siirtyvien opiskelijoiden
48 lainatakausta tulee kasvattaa niin, että uuden tutkinnon ajalta voi saada opintolainaa.
- 49 • Kandi- ja maisterivaiheen välinen tukikuukausiloukku tulee poistaa.
- 50 • Rajoitetaan ensikertalaiskiintiöt korkeintaan 50 % aloittavista opiskelijoista.
- 51 • Kasvatetaan korkeakoulutettujen osuutta väestöstä.
- 52 • Uudistetaan opintovapaan toimintamekanismi. Otetaan käyttöön malli, jossa neljä päivää
53 viikosta ollaan päivätyössä ja jossa yksi päivä opiskellaan. Tämä mahdollistaa yksilön
54 elinikäisen oppimisen. Valtion tulee tukea kehitystä rahoittamalla kasvanutta koulutustarvetta
55 korkeakouluille.
- 56 • Laajennetaan koulutusmenojen verovähennyskelpoisuutta.
- 57 • Tarjotaan jokaiselle opiskelijalle mahdollisuus kansainvälistyä opiskeluiden aikana.
58 Kansainvälistymiskokonaisuuden voi halutessaan suorittaa myös Suomessa.
- 59 • Parannetaan korkeakouluopiskelijoiden mahdollisuutta hyväksilukea koulutuksen
60 ulkopuolella hankittua ja hankittavaa osaamista soveltuvin osin osaksi tutkintoa, esimerkiksi
61 luottamustehtäviä.
- 62 • Nostetaan tutkimus-, kehitys- ja innovaatioinvestoinnit (TKI) vastaamaan neljän prosentin
63 osuutta bruttokansantuotteesta.
- 64 • Lisätään yritysten ja korkeakoulujen yhteistyötä sekä koulutuksen että työmarkkinoiden
65 osalta.
- 66 • Tuetaan lapsia ja nuoria ennaltaehkäisevästi, jotta heillä on riittävä osaamistaso toiselle
67 asteelle siirtymiseen. Tämä kattaa vaadittavat tukitoimenpiteet aina varhaiskasvatuksesta
68 toisen asteen päättämiseen. Suunnataan rahallinen tuki sitä oikeasti tarvitseville opiskelijoille
- 69 • Varmistetaan opintojen jatkuvuus saavutettavilla mielenterveyspalveluilla, opinto-ohjaajien
70 läsnäololla, sekä oppisopimuskoulutusten lisäämisellä.
- 71 • Varmistetaan kaikkien oppilaiden riittävä suomen tai ruotsin kielen taito koulutuksellisen
72 mahdollisuuksien tasa-arvon edistämiseksi. Pyritään tukemaan kotimaisten kielten roolia ns.
73 välittäjäkielenä etenkin lingvistisesti heterogeenisissä kouluyhteisöissä.
- 74 • Lisätään ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen välistä yhteistyötä koulutuksen ja tutkimuksen
75 laadun parantamiseksi.
- 76 • Järkevöitetään Suomen hajanaista korkeakoulukenttää. Kannustetaan korkeakouluja
77 hallittuun yhdistymiseen synergiaetujen saavuttamiseksi. Osallistetaan opiskelijoita
78 yhdistymisestä päättämiseen ja sen toimeenpanemiseen.
- 79 • Säilytetään korkeakoulujen dualimalli. Korkeakoulutuksen kahtiajaolla on selkeä peruste
80 erilaisen osaamisen tuottajana.
- 81 • Lisätään opintojen joustavuutta vastaamaan ihmisten erilaisia elämäntilanteita.
- 82 • Lisätään massiivisten avoimien verkkokurssien (MOOC) määrää niissä kursseissa, joissa se
83 on pedagogisesti perusteltua
- 84 • Nostetaan opintopsykologien määrä riittävälle tasolle eli vähintään yksi opintopsykologi
85 jokaista 4000 opiskelijaa kohden.

- 86 • Lakkautetaan ylioppilaskuntien pakkojäsenyys. Viimeinen pätevä peruste pakkojäsenyydelle
87 poistui, kun ammattikorkeakouluopiskelijat siirtyivät Ylioppilaiden Terveystieteiden
88 (YTHS) piiriin vuonna 2021. Ylioppilaskuntien ja opiskelijakuntien ei tule myöskään ottaa
89 kantaa muuhun, kuin suoraan opiskelijoihin liittyviin asioihin.
- 90 • Hyödynnetään digitalisaatiota paremmin kaikilla koulutusasteilla.
- 91 • Tehostetaan EU- ja ETA-maiden ulkopuolelta tulevien opiskelijoiden oleskelulupaprosessia.
- 92 • Lisätään kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden kielikoulutusta. Näin vahvistamme
93 kansainvälisten osaajien työllistymistä ja integroitumista Suomeen.
- 94 • Myönnetään automaattisesti kaikille korkeakoulututkinnon Suomessa suorittaneille kolmen
95 vuoden oleskelulupa työnhakua varten.
- 96 • Korvataan toisen kotimaisen kielen opiskeluvelvollisuus vapaasti valittavan kolmannen kielen
97 opiskeluvelvollisuudella.
- 98 • Toteutetaan kaksivuotinen esiopetus
- 99 • Mahdollistetaan palkallisten harjoitteluiden suorittaminen kaikille opiskelijoille tutkinnon
100 vaiheesta ja koulutuslupasta riippumatta.
- 101 • Siirrytään työmarkkinoilla sopivin osin osaamisperusteisuuteen perinteisen
102 tutkintokeskeisyyden sijaan.
- 103 • Nostetaan työvoimapolusta kärsivien alojen koulutusmääriä vastaamaan kysyntää.
104 Koulutusmäärien lisäämiseen tulee kohdentaa riittävät resurssit.
105

106 TALOUS

107

108 Talouspolitiikan tavoitteena tulee olla avoin, hyvinvoiva, kestävä ja vauras yhteiskunta. Reilu
109 markkinatalous rakentuu yksinkertaisen ja läpinäkyvän verotuksen, omistusoikeuden
110 kunnioittamisen, mahdollisuuksien tasa-arvon ja riittävän perusturvan ympärille.

111

112 Reilussa yhteiskunnassa työnteko on aina kannattavaa, yrityksen perustaminen on vaivatonta ja
113 sosiaaliturvajärjestelmä on rakennettu ottamaan huomioon myös modernit työn muodot sekä
114 ihmisarvoisen elämän edellytykset. Yhteiskunnan rakenteet pitää uudistaa siten, että jokaisella
115 ihmisellä on taustastaan riippumatta samat mahdollisuudet menestykseen. Hyvä talouspolitiikka
116 tunnustaa talouden realiteetit. Valtiolle kestävä velkaantumisen kasvu on pysäytettävä.

117

118 Tavoitteemme:

- 119
- 120 • Myydään tapauskohtaisesti sellaista valtion omaisuutta, jolla ei ole strategisesti tärkeää
121 luonnetta. Valtion tehtävänä ei ole lähtökohtaisesti osallistua liiketoiminnan harjoittamiseen.
122 Poikkeuksena luonnolliset monopolit, jotka voivat olla tehokkaita toteuttaa julkisesti.
- 123 • Lakkautetaan ne yritystuet, jotka ovat ympäristölle haitallisia tai kilpailua vääristäviä.
- 124 • Jokaisen hallituksen on sitouduttava menokehyksen raameihin kestävän taloudenpidon
125 varmistamiseksi.
- 126 • Talouspolitiikan on oltava vastuullista ja tulojen ja menojen tasapainossa. Nuorten ja
127 opiskelijoiden ei tule joutua nykyisen kulutuksen maksajiksi.

- 128
- 129
- 130
- 131
- 132
- 133
- 134
- 135
- 136
- 137
- Julkisen talouden kestävyttä tulee parantaa välttämällä vapailla markkinoilla toteutettavien palveluiden päällekkäistä tuottamista sekä lakkauttamalla julkiselle vallalle kuulumattomia palveluita.
  - Kehitetään eläkejärjestelmää siten, että järjestelmän pitkän aikavälin kestävyys varmistetaan eläkeikää nostamalla sekä eläkeläisten osa-aikatyöskentelyä edistämällä. Mahdollistetaan henkilökohtainen riskitason määrittely työeläkkeen rahastoitavassa osuudessa.
  - Nykyisten eläkeläisten eläkkeiden tasoa ei tulisi nostaa nykyisten eläkemaksuja maksavien kustannuksella. Kannustetaan kansalaisia yksityiseen eläkesäästämiseen nykyistä vahvemmin.

138 **Verotus 2020-luvulle**

- 139
- 140
- 141
- 142
- 143
- 144
- 145
- 146
- 147
- 148
- 149
- 150
- 151
- 152
- Yksinkertaistetaan verotusta huomattavasti. Verotuksen tulee kannustaa ahkeruuteen ja investointeihin sekä yksilö- sekä yritystasolla.
  - Otetaan käyttöön Euroopan unionin laajuinen hiilivero.
  - Alennetaan veroastetta kaikissa tuloluokissa ja siirretään verotuksen painopistettä työnteosta haittojen verotukseen.
  - Poistetaan solidaarisuusvero. Solidaarisuusvero vähentää työnteon kannustavuutta ja lisää verojärjestelmän monimutkaisuutta.
  - Poistetaan asuntokaupan varainsiirtovero ja helpotetaan siten esimerkiksi työn perässä muuttamista
  - Luovutaan perintö- ja lahjaverosta.
  - Madalletaan pääomatulon verokantaa tuntuvasti. Parannetaan ihmisten mahdollisuutta vaurastua omistamalla.

153 **Toimeentulo ja sosiaaliturvauudistus**

- 154
- 155
- 156
- 157
- 158
- 159
- 160
- 161
- 162
- 163
- 164
- 165
- Nykyinen sirpaleinen sosiaaliturva on korvattava työhön kannustavalla perustilillä, joka ei passivoi ihmistä. Kaikille yhteinen perustilimalli mahdollistaisi yrittämisen sekä riskinottamisen.
  - Korvataan nykyinen opiskelijoiden tukijärjestelmä Kokoomusopiskelijoiden opintotilimallilla.
  - Nostetaan opiskelijan opintotuen tuloarvoja 50 prosentilla. Vaikutus olisi nettopositiivinen sekä yhteiskunnalle että yksilölle.
  - Mahdollistetaan työttömälle oikeus ansaita yrittäjätuloja 300 euron suojaosuuden verran ilman että työttömyysturva heikkenee.
  - Poistetaan asumistuen ruokakuntoisuus mutta lasketaan asumistuen määrää siten, eettä kokonaiskustannukset eivät muutu.

166 **Jokaiselle mahdollisuus vaurastumiseen**

- 167
- 168
- 169
- 170
- 171
- Kymmenkertaistetaan osakesäästötilin sijoituksen yläraja. Osakesäästötilin summa kasvaisi 50.000 eurosta 500.000 euroon.
  - Laajennetaan osakesäästötiliä siten, että tilillä voisi osakkeiden lisäksi säilyttää myös rahasto-osuuksia ja muita arvopapereita.

- 172 • Lisätään sijoittamiseen ja taloudenhallintaan liittyvää opetusta ensimmäisellä ja toisella
173 koulutusasteella.
174 • Ehkäistään ihmisten ylivelkaantumista ottamalla käyttöön positiivinen luottotietorekisteri.
175

176 Työelämä ja yrittäjyys

- 177
178 • Uudistetaan ansiosidonnainen työttömyysturva työttömyysjaksoja lyhentäväksi
179 porrastamalla ja ulottamalla se kaikille palkansaajille.
180 • Kevennetään yrittäjyyden aloittamiseen liittyvää byrokratiaa ja lupaprosesseja.
181 • Mahdollistetaan ensimmäisen (enintään 12 kuukauden) työsuhteen sopiminen
182 määräaikaisena ilman erityistä perustetta.
183 • Toteutetaan Suomessa kokonaisvaltainen perhevapaaudistus, joka nostaa työllisyysastetta
184 sekä lisää vanhempien välistä tasa-arvoa vanhemmuudessa ja työmarkkinoilla
185 • Lakkautetaan kotihoidontuki, joka on haitallinen naisten työllistymiselle ja palkkatasa-arvon
186 toteutumiseksi. Varmistetaan varhaiskasvatuksen resurssit tämän varmistamiseksi.
187 • Luovutaan työehtosopimusten yleissitovuudesta ja edistetään paikallista sopimista.
188 Annetaan työntekijöille ja työnantajille mahdollisuus sopia yhdessä työehdoista.
189 • Nopeutetaan ja yksinkertaistetaan nykyistä yrityssaneerausmenettelyä huomattavasti
190 luomalla pikayrityssaneerausjärjestelmä.
191

192 TERVEYS JA HYVINVOINTI

193
194 Terveys ja hyvinvointi on koko hyvinvointiyhteiskunnan menestyksen kannalta olennaista.
195 Ongelmien ennaltaehkäisy on edullisempaa taloudellisesti sekä etenkin inhimillisesti. Esimerkiksi
196 pelkästään mielenterveyden häiriöiden kokonaiskustannukset ovat noin yksitoista miljardia euroa
197 vuodessa.

198
199 Mielenterveyskriisi täytyy ottaa vakavasti. Tarvitsemme enemmän ennaltaehkäisevää
200 mielenterveystyötä, joustavuutta opiskeluun sekä merkittävästi nopeammin saatavilla olevia
201 palveluja avun saamiseksi. Meille tärkeintä on, että ihmiset saavat riittävän hoidon ajoissa ja että
202 ennaltaehkäisyssä on riittävästi resursseja. Sillä onko perusterveydenhuollon palvelut tuotettu
203 yksityisellä vai julkisella, ei ole väliä, kunhan terveydenhuolto on laadukasta ja kustannustehokasta.
204

205 Tavoitteemme:

- 206
207 • Toteutetaan terapiatakuu viivyttämättä.
208 • Tunnistetaan päihdeongelmat sairautena.
209 • Varmistetaan päihdeongelmien hoidon riittävät resurssit.
210 • Dekriminalisoidaan huumeiden käyttörikos. Ohjataan huumausaineiden käyttäjät sosiaali- ja
211 terveystalouden piiriin.
212 • Huumausaineiden käyttö yleisellä paikalla on pysyttävä rangaistavana. Käytön on oltava
213 mahdollista valvotuissa käyttöhuoneissa.

- 214 • Laillistetaan kannabiksen säännelty myynti. Muiden huumausaineiden myyminen ja
215 välittäminen on säilytettävä rangaistavana.
- 216 • Varmistetaan, että huumeiden käyttäjille on tarjolla matalan kynnyksen sosiaali- ja
217 terveyspalveluja käytöstä aiheutuvien ongelmien hoitamiseksi.
- 218 • Lisätään resursseja ennaltaehkäiseviin palveluihin huumeiden käytön ehkäisemiseksi.
- 219 • Laillistetaan nuuskan myynti. Nuuskaa on verotettava samalla tavalla kuin muitakin
220 tupakkatuotteita. Nuuskan myynnin yhteydessä on varoitettava nuuskan haittavaikutuksista
221 kuten muissakin nikotiinituotteissa.
- 222 • Tehdään syrjäytymisen ehkäisemisestä sosiaalipolitiikan tärkeimpiä prioriteetteja.
223 Huolehditaan tähän ohjattujen varojen riittävydestä.
- 224 • Tehostetaan syrjäytyneiden nuorten ohjaamista koulutuksen ja kuntoutuksen piiriin
225 lisäämällä palveluiden saatavuutta ja resursseja.
- 226 • Toteutetaan harrastustakuu jokaisessa Suomen kunnassa lasten hyvinvoinnin
227 edistämiseksi.
- 228 • Huomioidaan sukupuolivähemmistöt paremmin terveydenhuollossa, esimerkiksi
229 mahdollistamassa lomakkeissa avoin vaihtoehto sukupuolen määrittelylle sekä kouluttamalla
230 terveydenhuollon henkilöstöä aiheesta.
- 231 • YTHS:n palveluihin tulee lisätä henkilöstöä, jotta opiskelijat pääsevät nopeammin hoidon
232 pariin.
- 233 • Laajennetaan YTHS-palveluiden piiriä kattamaan kaikki Suomessa asuvat
234 korkeakouluopiskelijat. Palveluiden tulee olla saavutettavissa myös englannin kielellä.
- 235 • Mahdollistetaan joustava opiskeluergonomia korkeakouluissa.
- 236 • Opiskelijoilla tulee olla riittävästi liikuntamahdollisuuksia korkeakouluissa.
- 237 • Poistetaan pelikoneet julkisilta paikoilta ja siirretään ne Veikkauksen kasinoihin ja
238 pelaamoihin.
- 239 • Puretaan Veikkauksen monopoli, ja siirrytään pelihaittoja ehkäisevään lisenssijärjestelmään.
- 240 • Veikkauksen tuotot tulisi ohjata valtion budjettiin ilman korvamerkintää Veikkauksen
241 nykyisille edunsaajille. Ei ole kestävä, että kansalaisjärjestöjen rahoitus rakentuu sen
242 varaan, kuinka paljon suomalaiset häviävät rahaa rahapeleihin.
- 243 • Tärkeää työtä tekevien järjestöjen ja muiden kohteiden rahoitus on turvattava valtion
244 budjetista, mutta niitä on kyettävä tarkastelemaan kriittisesti kestävä julkisen talouden
245 nimissä.
- 246 • Tunnistetaan sosiaali- ja terveysalan työvoimapula sekä haasteelliset työolot ja pyritään
247 helpottamaan tätä esimerkiksi nopeuttamalla ulkomailta tulevien ammattilaisten integraatiota
248 ja edistämällä kielikoulutusta.
- 249 • Lähisuhdeväkivalta on tunnistettava aiemmin. Koulutetaan terveydenhuollon ammattilaisia
250 sekä poliiseja tunnistamaan lähisuhdeväkivaltapauksia paremmin ja ohjaamaan
251 lähisuhdeväkivaltaa kokeneita pikaisesti avun piiriin.
- 252 • Sterilisaation oltava mahdollista jokaiselle 18 vuotta täyttäneelle.
- 253 • Huolehditaan, että turvatalojen määrä vastaa kasvaneen kysynnän tarpeisiin. Turvataloissa
254 tulee olla perheellisille riittävästi paikkoja.
- 255 • Tehostetaan kiusaamisen vastaista työtä kaikilla koulutusasteilla ja muualla yhteiskunnassa.

256

257 YHDENVERTAISUUS, TASA-ARVO JA IHMISOIKEUDET

258

259 Kokoomuslaisessa arvomaailmassa keskeisellä sijalla on mahdollisuuksien tasa-arvo. Jokaisella
260 tulee olla vapaus ja mahdollisuus menestyä riippumatta omista lähtökohdistaan. Tämä ei tarkoita
261 tasapäistämistä, vaan jokaisen on myös voitava hyötyä ahkeruudestaan ja vaivannäöstään. Tasa-
262 arvo on kaukana valmiista ja sen toteutumista on edistettävä määrätietoisesti ja säännönmukaisesti.
263 Perusoikeuksien ja -vapauksien eteen tulee tehdä aktiivisesti töitä. Kokoomusopiskelijat näkevät
264 jokaisen yksilön yhdenvertaisena riippumatta henkilöön liittyvistä ominaisuuksista.

265
266 Tavoitteenamme:

267
268 **Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo**

- 269
- 270 • Kokoomusopiskelijat on feministinen järjestö. Kokoomusopiskelijoille feminismi on
271 sukupuolien tasa-arvon edistämistä ja kaikille yhtäläisten mahdollisuuksien ja oikeuksien
272 takaamista.
  - 273 • Juridinen sukupuoli on muutettava ilmoitusperustaiseksi ja henkilötunnuksen binäärisen
274 sukupuolen perusteella jaotteleavasta ominaisuudesta on luovuttava.
  - 275 • Virallisista ja velvoittavista sukupuolikiintiöistä on luovuttava
  - 276 • Kuukautissuojat tulee siirtää 10 prosentin arvonnisäverokannan piiriin, sekä huolehtia että
277 kuukautissiteitä on saatavilla maksutta ensimmäisen ja toisen asteen oppilaitoksissa
  - 278 • Julkisten organisaatioiden rekrytoinneissa tulee käyttää anonyymiä rekrytointia aina kun
279 mahdollista.
  - 280 • Tutkitaan syitä varhaiselle koulumenestyksen heikkenemiselle ja panostetaan tukitoimiin
281 mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.
  - 282 • Poikien koulumenestyksen lasku on pysäytettävä. Tämä edellyttää muutosta niin
283 peruskoulun opetuksessa kuin vanhempien asenteissakin. Erilaiset oppijatyytit on
284 tunnistettava paremmin.
  - 285 • Kirkko ja valtio on Suomessa erotettava toisistaan uskontokuntien tasa-arvon nimissä.
  - 286 • Ehkäistään kaupunginosien välistä segregaatiota.

287
288 **Perus- ja ihmisoikeudet**

- 289
- 290 • Alaikäisten oikeus ruumiilliseen koskemattomuuteen on turvattava kieltämällä alaikäisten ei-
291 lääketieteellisiin syihin perustuva ympärileikkaus ja sukupuolielinten silpominen.
  - 292 • Eheytysshoidot on kiellettävä.
  - 293 • Suomeen on säädettävä uusi translaki, joka tunnistaa lasten ja nuorten oikeudet ja
294 kunnioittaa Suomea sitovia kansainvälisiä sopimuksia kuten YK:n Lasten oikeuksien
295 sopimusta ja Euroopan ihmisoikeussopimusta. Translaki mahdollistaisi sukupuolen
296 korjaamisen yli 15-vuotiaalta omalla päätöksellä ja alle 15-vuotiaalta vanhempien
297 suostumuksella.
  - 298 • Edistetään EU:n yhteistä turvapaikkajärjestelmää, jakaen vastuuta jäsenmaiden välillä
299 oikeudenmukaisesti.
  - 300 • Suomen on kannettava vastuunsa pakolaisten vastaanottamisessa. Suomen tulee kasvattaa
301 vastaanottamiensa kiintiöpakolaisten määrää huomioiden yhteiskunnan resurssit.
  - 302 • Turvapaikanhakijoiden oleskelulupa- ja kotoutumisprosessia tulee tehostaa.

- 303 • Kielteisen turvapaikkapäätöksen jälkeen maastapoistaminen tulee järjestää tehokkaasti ja
304 ihmisoikeuksia kunnioittaen. Erityisesti selkeät tilanteet, joissa turvapaikkaa ei voida
305 myöntää, tulee maastapoistaminen järjestää ylimääräisiä resursseja tuhlaamatta
306 • Toteutetaan raiskauslainsäädännön kokonaisuudistus, joka sisältää rangaistusasteikon
307 alarajojen korottamisen sekä raiskauskäsitteen muuttamisen suostumusperusteiseksi.
308 • Uudistetaan suomalaista aborttilainsäädäntöä vastaamaan pohjoismaista
309 aborttilainsäädännön tasoa. Abortin syyksi tulisi riittää oma tahto ja sen toteuttamisen tulisi
310 edellyttää vain yhtä lääkärikäyntiä nykyisten vaatimusten sijasta.
311 • Laillistetaan eutanasia järjestelyllä, jossa parantumattoman sairauden sekä sietämättömän
312 kiputilan toteaminen, eutanasiaaluvan myöntäminen sekä eutanasian toteuttaminen on
313 erotettu eri toimijoille. Eutanasian tulee perustua ihmisen omaan toistuvasti ilmaistuun
314 tahtoon sekä siihen tulee lisätä riittävä harkinta-aika.
315 • Kehitetään ja parannetaan ihmisarvoa kunnioittavan palliatiivisen hoidon saavutettavuutta.
316

317 YMPÄRISTÖ JA ILMASTO

318
319 Vuonna 2021 julkaistun IPCC-raportin mukaan ilmasto tulee lämpenemään vähintään 1,5
320 celsiusastetta ja merenpinnat tulevat nousemaan 20–60 senttimetriä, vaikka kasvihuonepäästöt
321 lopetettaisiin välittömästi. Suurista luonnonkatastrofeista tulee vuosittaisia. Kyseinen kehityskulku
322 edellyttää välittömiä toimia. Suomen tärkein viitekehys vaikuttaa ympäristö- ja ilmastoasioihin on
323 Euroopan unioni.
324

325 Lämpenemisen pysäyttämiseksi Suomen täytyy olla hiilineutraali 2030 mennessä. Päästöihin tulee
326 pyrkiä vaikuttamaan markkinatalouden keinoin siellä, missä se on tehokkainta. Saastuttamiselle
327 tulee asettaa hinta, joka ohjaa yritykset ja valtiot ympäristöystävällisempään teollisuuteen sekä
328 vähäpäästöisemmän liikenteen ja rakentamisen kehittämiseen. Emme tarvitse uutta
329 talousjärjestelmää tai vallankumouksellisia liikkeitä horjuttamaan vakaita demokratioita
330 ilmastonmuutoksen nimissä. Ilmastotoimet ovat välttämättömiä, mutta niiden saavutuksista ei voi
331 nauttia, jos talous on romahtanut tai kansalaisten vapaus menetetty.
332

333 Yhteiskunnalla on vastuu säilyttää maailma elinkelpoisena. Siksi lähtökohtana kaikessa toiminnassa
334 on oltava kestävä kehityksen periaate. Tämä kattaa sosiaalisen, taloudellisen, kulttuurillisen
335 kestävyuden lisäksi ekologisen kestävyuden. Kokoomuslaiseen arvomaailmaan kuuluu, että nämä
336 neljä sektoria ovat tasapainossa.
337

338 Tavoitteemme:

339

340 Energiapolitiikka

341

- 342 • Otetaan käyttöön Euroopan unionin laajuinen hiilitulli
343 • Kasvatetaan kotimaista energiantuotantoa merkittävästi hiilineutraaleilla energialähteillä,
344 erityisesti ydinvoimalla.
345 • Kehitetään valtioiden välistä sähkön siirtoinfrastruktuuria

- 346
- 347
- 348
- 349
- 350
- 351
- 352
- 353
- 354
- 355
- Pyritään pitkällä aikavälillä niin suureen ja vakaaseen hiilineutraaliin sähköntuotantoon tai sen hankintaan, ettei ole tarvetta nykyisin käytettävälle kaasusäätövoimalle.
  - Kehitetään lyhyellä aikavälillä ympäristöystävällistä säätövoimainfrastruktuuria.
  - Luovutaan vuoteen 2030 mennessä turpeen ja hakkeen energiakäytöstä.
  - Lasketaan päästökauppoikeuksien määrää portaittain hiilineutraaliuden saavuttamiseksi. Laajennetaan päästökauppaa mahdollisimman monille aloille.
  - Tuetaan siirtymää kohti ekologisempia lämmitysratkaisuja.
  - Kehitetään päästökompensaation lainsäädäntöä erityisesti kuluttajansuojan ja todentamisen kannalta.

356 **Teollisuus ja maatalous**

- 357
- 358
- 359
- 360
- 361
- 362
- 363
- 364
- 365
- 366
- 367
- 368
- 369
- 370
- Edistetään teollisuuden sähköistymistä sekä tuetaan hiilineutraaleihin energialähteisiin perustuvia teknologioita ja investointeja.
  - Poistetaan siirtymäajalla markkinoita vääristävät ja epäekologiset maatalouden tuet, kuten kasvihuonetuotannon tuki sekä lihan ja maidon tuet. Poistetaan tuet tuotannosta sekä julkisista hankinnoista.
  - Kielletään siirtymäajalla eläinten häkkikasvatus, mukaan lukien turkistarhaus.
  - Sallitaan geenimuunneltujen organismien tuottaminen elintarvikkeiksi, EU-lainsäädännön sallimissa rajoissa.
  - Edistetään keinolihan tuotannon tutkimista ja sen käyttöönottoa elintarvikkeena.
  - Lisätään kasvisruoan osuutta julkisesti tuetuissa ruokailuissa.
  - Kielletään pölyttäjähyönteisille vaaralliset torjunta-aineet maataloudessa ja puutarhanhoidossa.

371 **Liikenne**

- 372
- 373
- 374
- 375
- 376
- 377
- 378
- 379
- 380
- 381
- Kannustetaan autokannan uudistamiseen vähäpäästöiseksi erityisesti veroratkaisuilla.
  - Luovutaan vapaasta autoedusta polttoaineen käyttöä lisäävänä ja epätehokkaana etuna. Kannustetaan siten työsuhdeautoilun sähköistymistä.
  - Siirrytään julkisessa liikenteessä hiilineutraaleihin energianlähteisiin.
  - Edistetään sähköisiin lähilentoihin siirtymistä.
  - Avataan raideliikenne kilpailulle palvelun laadun parantamiseksi ja hintojen laskemiseksi kilpailukykyiselle tasolle. Kannustetaan näin ihmisiä valitsemaan vähäpäästöisempi liikennemuoto.

382 **Kiertotalous**

- 383
- 384
- 385
- 386
- 387
- 388
- 389
- 390
- Palveluiden verotusta on laskettava kiertotalouden mahdollistamiseksi.
  - Edistetään kiertotaloutta luomalla EU:n yhteinen pullopanettijärjestelmä.
  - Laajennetaan tuotteiden korjattavuusvaatimusta uusille tuotetyypeille niiden elinkaaren pidentämiseksi.
  - Kehitetään yhdenmukaiset standardit laitteiden latauskomponenteille.
  - Suositaan rakennuskannan korjaamista uuden rakentamisen sijaan. Perustetaan korjausrakennustuki yksityiseen ja julkiseen rakentamiseen.

391

392

Luonnon monimuotoisuus

393

394

- Turvataan tehokkaat suojeleohjelmat harvinaisten luontotyyppien ja -lajien suojaamiseksi.

395

- Panostetaan järvien suojeeluun, kunnostukseen ja entisöintiin makean veden varantojen säilyttämiseksi puhtaana.

396

397

- Edistetään kompensatiomarkkinoiden kehitystä siten, että yksityiset metsänomistajat saavat hakkuulle taloudellisesti järkevän vaihtoehdon tarjoamalla metsänsä kompensatiomarkkinoiden käyttöön.

398

399

- Kunnostetaan jokia vaelluskaloille sopiviksi kalakantojen elvyttämiseksi.

400

- Edistetään soiden palauttamista luonnontilaisiksi.

401

- Suojellaan niittyalueita pölyttäjähönteiskantojen turvaamiseksi.

402

- Turvataan luonnon monimuotoisuus kestäväällä metsästyksellä sekä säännellään petojen määrää kannanhoidollisen metsästyksen turvin.

403

404

405

406

EU JA TURVALLISUUS

407

408

Globaalit ongelmat aiheuttavat huolta ihmisten turvallisuudesta. Suomi on länsimaa ja on luonnollista, että kehitämme länsimaista yhteistyötä myös puolustuksen osalta. Suomi ei pärjää yksin, eivätkä turvallisuuskysymykset esimerkiksi EU:n raja-alueilla ole yksin yhden jäsenvaltion asia. Lisääntyvä kansainvälinen yhteistyö ja liittyminen Natoon ovat asioita, jotka luovat uskottavuutta kansalliselle maanpuolustukselle ja ennaltaehkäisevät valtioiden välisiä konflikteja.

409

410

411

412

413

Kokoomusopiskelijoissa uskotaan liberaaliin maailmanjärjestykseen, joka perustuu monenkeskiseen kansainväliseen yhteistyöhön ja kansainvälisten sopimusten kunnioittamiseen. Suomen naapurustossa Venäjällä on kyky muodostaa perinteinen sotilaallinen uhka. Tämän lisäksi lisääntynyt terrorismin uhka tulee huomioida puolustusratkaisussa. Suomella on oltava jatkuva valmius reagoida muutoksiin turvallisuusympäristössämme.

414

415

416

417

418

419

Kansalaisten turvattomuuden tunne heikentää yhteiskuntaa. Pitkät rikostutkinnat ja oikeusprosessit heikentävät rikosten uhrien uskoa yhteiskuntaan. Suomi on yksi maailman turvallisimmista maista ja meidän tulee tehdä aktiivisesti töitä, ettei turvattomuus tai turvattomuuden tunne lisääny.

420

421

422

423

Tavoitteemme:

424

425

426

Ulkoisen turvallisuus

427

428

- Kehitetään Suomen maanpuolustusta niin maalla, merellä, ilmassa kuin kyberavaruudessakin.

429

- Vahvistetaan Suomen roolia Euroopan unionin turvallisuusyhteistyön kehittämisessä.

430

- Luodaan Euroopan unionille yhteinen ja yhtenäinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka unionin globaalin toimintakyvyn vahvistamiseksi.

431

432

- 433 • Siirrytään EU:n yhteisessä ulko- ja turvallisuuspolitiikassa yksimielisuusperiaatteesta
434 määräenemmistöpäätöksiin.
435 • Ei rakenneta päällekkäisyyksiä Euroopan unionin turvallisuusyhteistyöhön suhteessa
436 Natoon.
437 • Suomen on haettava viipymättä Nato-jäsenyyttä.
438 • Tiivistetään Suomen puolustusyhteistyötä muiden Pohjoismaiden kanssa muun muassa
439 yhteisten sotaharjoitusten ja materiaalihankintojen muodossa.
440 • Pidetään yllä reservin toimintakykyä lisäämällä tuntuvasti kertausharjoitusten määrää.
441 • Edistetään Euroopan unionin energiaomavaraisuutta - Nord Streamin kaltaisia hankkeita,
442 jotka lisäävät Venäjän vaikutusvaltaa EU:n sisällä, tulee ehdottomasti vastustaa.
443 • Rajoitetaan muiden valtioiden ja niiden kansalaisten maakauppoja strategisesti tärkeillä
444 alueilla.
445 • Uudistetaan asevelvollisuus Kokoomusopiskelijoiden mallin mukaisesti
446 sukupuolineutraaliksi.
447 • Poistetaan Ahvenanmaan demilitarisointi.
448 • Edistetään Euroopan unionin pysyvää jäsenyyttä YK:n turvallisuusneuvostossa. Jäsenyyden
449 avulla EU voisi voimakkaammin edistää rauhaa, demokratiaa, ihmisoikeuksia ja
450 oikeusvaltioperiaatteen noudattamista maailmanlaajuisesti.
451 • Kehitetään toimenpiteitä Kiinan vaikutusvallan ja propagandan rajoittamiseksi
452 eurooppalaisissa korkeakouluissa.
453 • Suomen tulee vaatia EU:ssa vastuullista talouspolitiikkaa, jossa jäsenmailta edellytetään
454 huolellista taloudenpitoa.
455

Sisäinen turvallisuus

- 456
457
458 • Huolehditaan siitä, että kansalaisten henkilökohtainen oikeusturva ei ole riippuvainen
459 taloudellisesta tilanteesta.
460 • Edistetään oikeuslaitoksen kykyä käsitellä riita- ja rikosasiat ripeästi ja laadukkaasti
461 toteuttamalla käsittelyaikoja lyhentävä oikeudenhoitouudistus.
462 • Lisätään yhteiskunnan kriisinsietovarmuutta esimerkiksi pandemioihin, luonnonkatastrofeihin
463 ja infrastruktuurin pettämiseen varautumiseksi
464 • Huolehditaan poliisin riittävästä toimintakyvystä ja resursseista esimerkiksi lisäämällä
465 poliisien koulutusmääriä ja virkoja.
466 • Huomioidaan turvallisuus kaupunkisuunnittelussa.